

U 79/2025 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Ukrainan taloudelliseksi tueksi vuosille 2026 ja 2027

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi vuosille 2026 ja 2027 ja Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 muuttamisesta sekä neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta sekä ehdotuksista laadittu muistio.

Helsingissä 29.1.2026

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Finanssiasiantuntija Saara Palo

EHDOTUKSET EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSIKSI TIIVHIMMÄN YHTEISTYÖN TOTEUTTAMISESTA UKRAINAN TUKILAINAN PERUSTAMISEKSI VUOSILLE 2026 JA 2027 JA UKRAINAN TUKIVÄLINEEN PERUSTAMISESTA 29 PÄIVÄNÄ HELMIKUUTA 2024 ANNETUN EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN (EU) 2024/792 MUUTTAMISESTA SEKÄ NEUVOSTON ASETUKSEKSI VUOSIA 2021–2027 KOSKEVAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN VAHVISTAMISESTA 17 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2020 ANNETUN NEUVOSTON ASETUKSEN (EU, EURATOM) 2020/2093 MUUTTAMISESTA

1 Tausta

Eurooppa-neuvosto ei päässyt sopuun 23.10.2025 Venäjän keskuspankin pysäytettyjen varojen laajemmasta hyödyntämisestä Ukrainan tukemiseksi. Eurooppa-neuvostossa 26 jäsenmaata kuitenkin vahvisti sitoutumisensa Ukrainan rahoitustarpeisiin vastaamiseen vuosina 2026–2027 ottaen huomioon myös sotilaallista tukea ja puolustusta koskevat tarpeet.

Eurooppa-neuvoston 23.10.2025 kokouksessa 26 jäsenvaltiota pyysi komissiota esittämään mahdollisimman pian vaihtoehtoja Ukrainan rahoitustueksi sen rahoitustarpeisiin perustuen sekä pyysi komissiota ja neuvostoa edistämään asiaa Eurooppa-neuvoston joulukuun kokousta varten. Komissio antoi lainsäädäntöehdotukset Ukrainan rahoitukseen liittyen 3.12.2025. Lainsäädäntöehdotuskokonaisuus koostui seuraavista ehdotuksista:

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sotakorvauslainan perustamisesta Ukrainalle sekä ehdotus Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29.2.2024 annetun asetuksen (EU) 2024/792 muuttamiseksi (COM(2025) 3502 final);
- Ehdotus neuvoston asetukseksi hätätoimista Venäjän aiheuttamiin vakaviin taloudellisiin vaikeuksiin vastaamiseksi Ukrainassa käytävään sotaan liittyen (COM(2025) 3501 final);
- Yhteiset ehdotukset (2) neuvoston asetuksen (EU) No 833/2014 muuttamiseksi koskien rajoittavia toimenpiteitä Ukrainan tilanteen vakautta horjuttaviin Venäjän toimiin liittyen. Ehdotuksilla otettaisiin käyttöön korvauslainaa koskevat tärkeät suoja-toimet, joiden tarkoituksena on suojella EU:n jäsenvaltioita ja rahoituslaitoksia mahdollisilta vastatoimilta. Ehdotuksia täydentää ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission varapuheenjohtajan Kaja Kallasin rinnakkainen ehdotus neuvoston päätökseksi; ja
- Monivuotista rahoituskehystä (MFF) 2021–2027 koskevan neuvoston asetuksen muutosehdotus, jotta EU:n talousarviosta voitaisiin myöntää lainaa Ukrainalle (COM(2025) 3500 final).

Eurooppa-neuvosto kannatti 18.12.2025 antamissaan päätelmissä, että Ukrainalle myönnetään vuosiksi 2026–2027 90 miljardin euron laina perustuen pääomamarkkinoilta tapahtuvaan EU:n lainanottoon, joka taataan unionin talousarvion liikkumavaralla. Eurooppa-neuvoston päätelmissä todettiin myös, että ehdotetun Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 212 artiklaan perustuvan välineen osalta tehtävän tiiviimmän yhteistyön (Sopimus Euroopan unionista, SEU 20 artikla) puitteissa unionin talousarviosta lainan vakuudeksi käyttöön otetuilla varoilla ei ole vaikutusta Tšekin, Unkarin ja Slovakian rahoitusvelvoitteisiin.

Komissio antoi ehdotuksensa neuvoston päätökseksi luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön Ukrainalle annettavan lainan perustamiseksi 23.12.2025 (COM (2025) 806 final). Euroopan parlamentti hyväksyi luvan antamisen tiiviimpään yhteistyöhön 21.1.2026. Neuvosto hyväksyi päätöksen luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön 28.1.2026.

Komissio julkaisi 14.1.2026 Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisen lainsäädäntöehdotuskokonaisuuden, jolla varmistetaan jatkuva taloudellinen tuki Ukrainalle vuosina 2026 ja 2027.

Kokonaisuus koostuu seuraavista ehdotuksista:

- 1. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi Ukrainalle vuosiksi 2026 ja 2027 (COM(2026) 20 final);**
- 2. Ehdotus Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29.2.2024 annetun asetuksen (EU) 2024/792 muuttamiseksi (COM(2026) 22 final);**
- 3. Monivuotista rahoituskehystä (MFF) 2021–2027 koskevan neuvoston asetuksen muutosehdotus, jotta EU:n talousarviosta voitaisiin myöntää lainaa Ukrainalle (COM(2026) 21 final)**

2 Ehdotuksen tavoite

Venäjän 24.2.2022 aloittama laajamittainen hyökkäys Ukrainaan on ollut erittäin vahingollinen Ukrainalle ja sen kansalaisille. Huolimatta Yhdysvaltojen ja Euroopan diplomaattisista pyrkimyksistä rauhanomaisen ratkaisun löytämiseksi ja Ukrainan valmiudesta käydä vuoropuhelua sodan lopettamiseksi Venäjä on voimistanut hyökkäyksiään Ukrainaa vastaan ja kohdistanut niitä tarkoituksellisesti siviileihin ja kriittiseen infrastruktuuriin. Tilanteen eskaloituminen on pahentanut humanitaarista kriisiä entisestään, aiheuttanut suunnatonta kärsimystä ukrainalaisille ja kasvattanut Venäjän provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen aiheuttamia valtavia inhimillisiä ja taloudellisia kustannuksia.

Venäjän hyökkäysten viimeaikainen eskalaatio on lisännyt Ukrainan rahoitustarpeita ja vaatii kiireellisiä investointeja Ukrainan puolustusteknologiseen ja -teolliseen perustaan. Vaikka Ukraina tarvitsee rahoitusta Venäjän hyökkäyksen torjumiseksi ja mahdollisuuksien mukaan jälleenrakennusta varten, unionin ja sen jäsenvaltioiden valmiudet tarjota Ukrainalle lisärahoitusta ovat tällä hetkellä rajalliset eivätkä vastaa Ukrainan tarpeita. Ukrainan hiljattain esittämässä vuoden 2026 talousarvioesityksessä, joka on laadittu yhteistyössä Kansainväliseen valuuttarahaston (IMF) kanssa, puolustus- ja turvallisuusmenojen ennakoidaan olevan 56 miljardia euroa, ja niitä tuetaan luontoissuorituksina annettavalla sotilaallisella avulla, jonka arvo on 51,6 miljardia euroa. Kun otetaan huomioon sodan kielteinen vaikutus Ukrainan talouteen, talousarviossa ennakoidaan, että tarpeellisen luontoissuorituksina annettavan avun

lisäksi tarvitaan 43 miljardia euroa kansainvälistä apua. Tammikuuhun 2026 mennessä vahvoja sitoumuksia on annettu vain 25 miljardista eurosta.

Ehdotuksen tarkoituksena on vastata näihin kiireellisiin tarpeisiin varmistamalla uuden välineen perustaminen niin, että Ukrainalle annetaan unionin tukea lainana, joka maksetaan takaisin Venäjältä saatavista korvauksista.

3 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

1. Ehdotus tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi Ukrainalle vuosiksi 2026 ja 2027

Keskeisin komission ehdotuksista on asetusehdotus Ukrainan tukilainan perustamisesta. Ukrainalle ehdotetaan perustettavaksi uusi enintään 90 miljardin euron tukiväline, jonka Ukraina maksaisi takaisin vasta saatuaan Venäjältä korvauksia (*Ukrainan tukilaina*). Tämä rahoitettaisiin unionin rahoituslaitosten käteisvaroilla, jotka kertyvät, koska Venäjän keskuspankin varoja ja varauksia koskevat liiketoimet eivät ole sallittuja. Belgian kuningaskunnan, Bulgarian tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Kroatian tasavallan, Irlannin, Kreikan tasavallan, Ranskan tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Romanian, Slovenian tasavallan, Suomen tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Italian tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan 23.12.2025 esittämien pyyntöjen perusteella komissio ehdottaa, että lainan osalta annetaan lupa tiiviimpään yhteistyöhön.

Ukrainan makrotalouden vakauden tukemiseksi ja sen ulkoisen rahoituksen rajoitteiden helpottamiseksi ehdotuksessa luodaan useita vaihtoehtoja, joiden avulla varat voidaan ohjata Ukrainan tukemiseen. Tukea voitaisiin antaa makrotaloudellisen avun ja Ukrainan tukivälineen kautta. Makrotaloudellisen tuen osalta nämä ehdot vahvistettaisiin komission ja Ukrainan välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa, joka sisältäisi ehtoja tulojen mobilisoinnin vahvistamiseksi, korruption perimmäisten syiden torjumiseksi, julkisten menojen kestävyuden ja laadun parantamiseksi sekä julkisen talouden hallintojärjestelmien tehokkuuden, avoimuuden ja vastuullisuuden lisäämiseksi. Ukrainan tukivälineen osalta Ukrainan suunnitelma olisi päivitettävä näiden lisärahoitusmäärien huomioon ottamiseksi, mukaan lukien toimenpiteet oikeusvaltion vahvistamiseksi ja korruption torjumiseksi.

Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseksi taloudellisen, rahoituksellisen ja teknisen yhteistyön avulla ehdotuksessa esitetään apua, jonka tavoitteena on auttaa Ukrainaa toteuttamaan kiireellisiä ja merkittäviä julkisia investointeja Ukrainan puolustusteollisuuden tukemiseksi ja sen integroimiseksi Euroopan puolustusteollisuuteen vastauksena nykyiseen kriisitilanteeseen sekä sen jälkeen.

Asetusehdotuksen mukaan Ukraina toimittaisi komissiolle vuosittain rahoitusstrategian. Komissio tekisi arvion Ukrainan rahoitusstrategiasta tai sen päivityksestä ja antaisi neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi, jolla rahoituksellinen ja taloudellinen apu asetettaisiin saataville.

Asetusehdotuksen artiklakohtainen sisältö

Yleiset säännökset (luku I)

Asetusehdotuksen 1 artiklan 1 kohdassa säädettäisiin tiiviimmän yhteistyön täytäntöönpanosta välineen perustamiseksi unionin avun myöntämiseksi Ukrainalle vuosina 2026 ja 2027 Venäjän korvauksilla takaisinmaksettavan lainan muodossa (*Ukrainan tukilaina*). Artiklan 2 kohdassa vahvistettaisiin lainan tavoite, sen rahoitus, sen mukaiset unionin rahoituksen muodot ja rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

Asetusehdotuksen 2 artiklassa säädettäisiin välineen tavoitteista. Ukrainan tukilainan yleisenä tavoitteena olisi antaa Ukrainan käyttöön rahoituskellista ja taloudellista apua ennakoitavalla, jatkuvalla, hallitulla, joustavalla ja oikea-aikaisella tavalla Ukrainan tukemiseksi sellaisten rahoitustarpeiden täyttämiseksi, jotka johtuvat erityisesti Venäjän hyökkäyssodasta ja siitä, että Venäjä ei ole suorittanut sen maksettavaksi kuuluvia korvauksia. Yleisen tavoitteen saavuttamiseksi lainan erityistavoitteet ovat (a) makrotaloudellisen vakauden tukeminen lieventämällä Ukrainan ulkoisia ja sisäisiä rahoitusvaikeuksia ja (b) Ukrainan puolustusteollisuuden valmiuksien tukeminen taloudellisen, teknisen ja rahoitusyhteistyön avulla.

Asetusehdotuksen 3 artiklassa säädettäisiin asetukseen liittyvistä määritelmistä sisältäen määritelmät puolustustarvikkeille, ETA:n EFTA-valtiolle, ERA-lainoille, osallistumattomille jäsenvaltioille, osallistuville jäsenvaltioille ja muille puolustustarkoituksiin käytettäville tuotteille.

Asetusehdotuksen 4 artiklassa vahvistettaisiin Ukrainan tukilainan puitteissa saatavilla olevan avun määrä, joka olisi enintään 90 miljardia euroa. Kyseinen määrä asetettaisiin Ukrainan saataville asetusehdotuksen 8 artiklan mukaisesti hyväksytyssä Ukrainan rahoitusstrategiassa vahvistettujen Ukrainan rahoitustarpeiden mukaisesti. Laina olisi saatavilla 31.12.2027 asti. Komissio asettaisi sen saataville erissä, jotka voidaan maksaa yhdessä tai useammassa erässä. Kaikkien näiden erien maksu olisi suoritettava 31. joulukuuta 2028 mennessä. Ehdotuksen 4 artiklan 4 kohdassa säädettäisiin, että SEUT 332 artiklan mukaisesti osallistumattomilla jäsenvaltioilla olisi oikeus neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 11 artiklan mukaiseen mukautukseen sellaisten tiiviimmän yhteistyön täytäntöönpanosta johtuvien menojen osalta, jotka rahoitetaan hyväksytystä budjetista, lukuun ottamatta toimielimille aiheutuvia hallintokuluja, jotka katetaan unionin budjetista. Tällainen mukautus sisältäisi erityisesti kaikki velanhoitokulut sekä takauksen käyttöön liittyvät vaatimukset.

Asetusehdotuksen 5 artiklassa vahvistettaisiin Ukrainan tukilainan puitteissa myönnettävän avun ennakkoehdot. Artiklan 1 kohdassa säädettäisiin, että lainan puitteissa myönnettävän avun ennakkoehtona on, että Ukraina pitää yllä ja kunnioittaa toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarista monipuoluejärjestelmää ja oikeusvaltioperiaatetta, ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen. Oikeusvaltioperiaatteen ylläpitämiseen ja kunnioittamiseen kuuluu korruption torjunta. Artiklan 2 kohdassa säädettäisiin, että komission yksiköt ja Euroopan ulkosuhdehallinto valvovat 1 kohdassa säädetyn ennakkoehdon täyttymistä.

Ukrainan tukilainan täytäntöönpano (II luku)

Asetusehdotuksen 6 artiklassa säädettäisiin, että Ukrainan olisi toimitettava komissiolle Ukrainan rahoitusstrategia, jossa esitettäisiin yksityiskohtaiset tiedot sen sisällöstä ja erityisesti Ukrainan tarpeista ja rahoituslähteistä seuraavien 12 kuukauden aikana. Rahoitusstrategiaan

sisältyisivät muun muassa tärkeimmät makrotaloudelliset oletukset, tiedot Ukrainan talousarviosta vuosineljänneksittäin, tiedot julkisen talouden menneestä ja ennustetusta kehityksestä sekä Ukrainan tukilainan puitteissa myönnetyn avun täytäntöönpanosta. Rahoitusstrategiaa olisi mahdollista päivittää.

Asetusehdotuksen 7 artiklassa säädettäisiin komission suorittamasta Ukrainan rahoitusstrategian arvioinnista ja määritettäisiin tarvittavat kriteerit, joita arvioinnissa olisi noudatettava. Komissio arvioisi erityisesti muun muassa rahoitusstrategian kattavuutta, toetuttavuutta ja yhdenmukaisuutta, tietojen johdonmukaisuutta muiden saatavilla olevien tietojen kanssa sekä ulkoisen rahoitusvajeen johdonmukaisuutta Ukrainan tukilainan ohjeellisen jakautumisen kanssa. Asetusehdotuksen 7 artiklan 3 kohdan c alakohdassa säädettäisiin, että lainasta (i) 30 miljardia euroa olisi tarkoitettu asetusehdotuksen III luvun mukaiseen makrotaloudelliseen rahoitusapuun tai Ukrainan tukivälineen puitteissa asetuksen (EU) 2024/792 III luvun nojalla lainamuotoisena toteutettavaan budjettitukeen ja (ii) 60 miljardia euroa Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseen IV luvun mukaisesti.

Asetusehdotuksen 8 artiklassa säädettäisiin neuvoston täytäntöönpanopäätöksestä, jolla rahoituksellinen ja taloudellinen apu asetettaisiin saataville. Neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä muun muassa määritettäisiin, miten avun määrä olisi käytettävissä eri tarkoituksiin: lainana annettavana apuna, joka pannaan täytäntöön Ukrainan tukivälineen mukaisesti, makrotaloudellisena rahoitusapuna asetusehdotuksen III luvun mukaisesti ja Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseksi.

Asetusehdotuksen 9 artiklassa säädettäisiin tiiviistä yhteistyöstä komission, Ukrainan, jäsenvaltioiden, asiaankuuluvien kansainvälisten elinten ja Ukrainan avunantajien välillä sen varmistamiseksi, että Ukrainan rahoituksellista ja taloudellista apua koskeviin tarpeisiin vastattaisiin johdonmukaisesti ja yhtenäisesti.

Makrotaloudellinen rahoitusapu (III luku)

Asetusehdotuksen 10 artiklassa säädettäisiin makrotaloudellisen rahoitusavun käyttötarkoituksesta. Sillä katettaisiin erityisesti Ukrainan rahoitusvajetta, joka olisi esitetty myönteisen arvion saaneessa Ukrainan rahoitusstrategiassa. Asetusehdotuksen 10 artiklan 2 kohdassa säädettäisiin, että komissio hallinnoi makrotaloudellisen rahoitusavun vapauttamista 5 artiklassa tarkoitettua ennakkoehdosta ja 11 artiklassa tarkoitettuun yhteisymmärryspöytäkirjaan sisältyvien politiikkaa koskevien ehtojen tyydyttävästä täytäntöönpanosta tekemänsä arvioinnin perusteella.

Asetusehdotuksen 11 artiklassa säädettäisiin, että komissio sopii Ukrainan kanssa toimenpiteitä koskevista ehdoista, jotka liittyvät tuen saamiseen ja jotka kuvataan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Asetusehdotuksen 11 artiklan 2 kohdassa säädettäisiin, että politiikkaa koskeviin ehtoihin on sisällyttävä vahvoja ja kunnianhimoisia uudistussitoumuksia, mukaan lukien sitoumukset, joilla pyritään erityisesti tehostamaan tulonhankintaa Ukrainan rahoitustarpeiden tukemiseksi ja puuttumaan julkisen talouden korruption perimmäisiin syihin, myös parantamalla julkisten menojen kestävyyttä ja laatua sekä lisäämällä julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuuvollisuutta. Kyseisten sitoumusten olisi tarvittaessa oltava yhteensopivia Ukrainan IMF:n kanssa mahdollisesti toteuttamien ohjelmien kanssa, ja niissä voitaisiin tarvittaessa mennä pidemmälle. Komissio seuraisi säännöllisesti, miten sitoumusten noudattamisessa edistytään. Asetusehdotuksen 11 artiklan 3 kohdassa säädettäisiin, että komissio hyväksyy yhteisymmärryspöytäkirjan ja sen muutosten allekirjoittamisen täytäntöönpanosäädöksillä, jotka hyväksyttäisiin noudattaen 27 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä.

Apu Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseen (IV luku)

Asetusehdotuksen 12 artiklassa säädettäisiin Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseksi annettavan avun käyttötarkoituksesta. Sen avulla voitaisiin erityisesti toteuttaa kiireellisiä ja merkittäviä julkisia investointeja, joilla tuettaisiin Ukrainan puolustusteollisuutta ja sen integroitumista Euroopan puolustusteollisuuteen. Asetusehdotuksen 12 artiklan 2 kohdassa säädettäisiin, että toimien, menojen ja toimenpiteiden, joilla tuetaan Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteettia, olisi liityttävä puolustustarvikkeisiin tai muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin, ja niillä olisi pyrittävä: (a) nopeuttamaan Ukrainan puolustusteollisuuden mukauttamista rakenteellisiin muutoksiin muun muassa luomalla uutta ja kasvattamalla sen aiempaa valmistuskapasiteettia sekä toteuttamalla tähän liittyviä tukitoimia; (b) parantamaan puolustustarvikkeiden tai muiden Ukrainan puolustustarkoituksiin käytettävien tuotteiden oikea-aikaista saatavuutta muun muassa lyhentämällä niiden toimitusaikoja, varaamalla tuotantoaikoja tai varastoimalla puolustustarvikkeita tai muita puolustustarkoituksiin käytettäviä tuotteita, välituotteita tai raaka-aineita; tai (c) tehostamaan rajatylittävää yhteistyötä Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan välillä ottaen huomioon Ukrainan puolustusteollisuuden vahvistamista ja puolustushankintoja koskevat tarpeet, mikä mahdollistaa Ukrainan puolustusteollisuuden ja Euroopan puolustusteollisuuden valmistamien puolustustarvikkeiden tai muiden puolustustarkoituksiin käytettävien tuotteiden yhteensopivuuden.

Asetusehdotuksen 13 artiklassa säädettäisiin tukikelpoisuusvaatimukset puolustustarvikkeisiin ja muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin liittyville toimille, menoille ja toimenpiteille, joilla tuettaisiin Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteettia. Asetusehdotuksen 13 artiklan 2 kohdassa säädettäisiin, että puolustustarvikkeiden olisi kuuluttava johonkin seuraavista luokista: (a) luokka 1: ampumatarvikkeet ja ohjukset; tykistöjärjestelmät, mukaan lukien kaukovaikuttamiskyvyt; maataistelukyvyt ja niiden tukijärjestelmät, mukaan lukien sotilastarvikkeet ja jalkaväen aseet; pienet droonit (Nato-luokka 1) ja niihin liittyvät droonien torjuntajärjestelmät; kriittisen infrastruktuurin suojele; kybertoiminta; sekä sotilaallinen liikkuvuus, mukaan lukien suluttaminen; (b) luokka 2: ilma- ja ohjuspuolustusjärjestelmät; meripuolustus ja merenalaisen taistelun valmiudet; muut kuin pienet droonit (Nato-luokat 2 ja 3) ja niihin liittyvät droonien torjuntajärjestelmät; strategiset edellytykset, kuten strateginen ilmakuljetus, ilmatankkaus, C4ISTAR-järjestelmät sekä avaruusresurssit ja -palvelut; avaruusresurssien suojaaminen; tekoäly ja sähköinen sodankäynti.

Asetusehdotuksen 13 artikla 3 kohdassa säädettäisiin, että puolustustarvikkeisiin tai muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin liittyvät toimet, menot ja toimenpiteet, joilla tuetaan Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteettia, eivät saisi vaarantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuja.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 4 kohdassa säädettäisiin edellytyksistä, joiden mukaisesti puolustustarvikkeet olisi tuotettava, mukaan lukien tuotantoon osallistuvien valmistajien ja alihankkijoiden sijoittumisesta unioniin, ETA:n EFTA-valtioon tai Ukrainaan tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Tarkemmin asetusehdotuksen 13 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädettäisiin, että tuotantoon osallistuvien valmistajien ja alihankkijoiden olisi oltava sijoittautuneita unioniin, ETA:n EFTA-valtioon tai Ukrainaan, ja niiden johtorakenteiden olisi oltava unionissa, ETA:n EFTA-valtiossa tai Ukrainassa. Ne eivät saisi olla kolmannen maan, joka ei ole ETA:n EFTA-valtio tai Ukraina, tai muun kolmannen maan yhteisön, joka ei ole sijoittautunut unioniin, ETA:n EFTA-valtioon tai Ukrainaan, määräysvallassa. Asetusehdotuksen 13 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädettäisiin, että poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, tukea voitaisiin myöntää puolustustarvikkeisiin, joissa on mukana

alihankkija, jonka osuus sopimuksen arvosta on 15–35 prosenttia ja joka ei ole sijoittautunut unioniin, ETA:n EFTA-valtioon tai Ukrainaan tai jonka johtorakenteet eivät sijaitse niissä, sillä edellytyksellä, että (i) valmistajan ja kyseisen alihankkijan välille on luotu kyseiseen puolustustarvikkeeseen liittyvä suora sopimussuhde ennen 28.5.2025 tai (ii) valmistaja sitoutuu selvittämään kahden vuoden kuluessa mahdollisuutta korvata kyseisen alihankkijan toimittama tuotantopanos unionista, ETA:n EFTA-valtioista tai Ukrainasta peräisin olevalla vaihtoehtoisella tuotantopanosella. Asetusehdotuksen 13 artiklan 4 kohdan c–i alakohdissa käsitellään muita tukikelpoisuuteen liittyviä edellytyksiä ja poikkeuksia.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 5 kohdassa säädettäisiin poikkeuksista tukikelpoisuusvaatimuksiin tilanteissa, joissa tukea puolustustarvikkeiden hankintaan tarvittaisiin kiireellisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 6 kohdassa määritettäisiin tukikelpoisuusedellytyksistä liittyen muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 7 kohdassa säädettäisiin, että poiketen siitä, mitä 13 artiklan 4 kohdassa säädetään, 13 artiklan 8 kohdan e alakohdan mukaiset rahoitusosuudet olisi käytettävä kyseisen unionin ohjelman tukikelpoisuusedellytysten mukaisesti.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 8 kohdassa säädettäisiin täytäntöönpanomenetelmistä koskien puolustustarvikkeisiin tai muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin liittyviä toimia, menoja ja toimenpiteitä: (a) Ukrainan tekemät hankinnat edellyttäen, että komissio tai osallistuvat jäsenvaltiot vahvistavat hankinnan ja toimituksen. Ukraina on vastuussa tällaisista hankinnoista Ukrainan lainsäädännön mukaisesti, ja komission tai osallistuvien jäsenvaltioiden vahvistuksiin on sisällyttävä otantaan perustuvia sopimusasiakirjojen, laskujen ja toimitustodistusten tarkastuksia, toimittajille tehtäviä fyysisiä tarkastuksia ja toimitusten fyysisiä tarkastuksia; (b) Ukrainan tekemät hankinnat, jotka ovat asetuksen (EU) 2025/1106 mukaisia yhteishankintoja; (c) Ukrainan ja jäsenvaltioiden tai Euroopan puolustusviraston väliset sopimukset; (d) Ukrainan ja kansainvälisten tai hallitustenvälisten järjestöjen väliset hankintasopimukset; ja (e) Ukrainan rahoitusosuudet [EDIP-asetuksella] perustettuun Ukrainan tukemiseen tarkoitettuun välineeseen, asetuksella (EU) 2024/792 perustettuun Ukrainan investointikehykseen kaksikäyttötuotteiden osalta tai muihin unionin ohjelmiin. Lisäksi 13 artiklan 8 kohdassa säädettäisiin, että muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin liittyviä toimia, menoja ja toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa myös Ukrainan hankinnoilla, joiden arvo on alle 7 000 000 euroa.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 9 kohdassa säädettäisiin, että Ukrainan tekemät sopimukset olisivat tukikelpoisia, jos ne olisi allekirjoitettu 14.1.2025 jälkeen, edellyttäen että ne täyttävät muut 13 artiklassa säädettyt vaatimukset.

Asetusehdotuksen 13 artiklan 10 kohdan mukaisesti komissiolle siirrettäisiin valta antaa 26 artiklan mukaisesti delegoitu säädös, jolla täydennettäisiin annettavaa asetusta laajentamalla kelpoisuusperusteet koskemaan muita kolmansia maita kuin ETA:n EFTA-valtioita ja Ukrainaa silloin kun nämä maat eivät toimi vastoin unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuja, edellyttäen, että tällaiset maat ovat tehneet unionin kanssa sopimuksen neuvoston asetuksen (EU) 2025/1106 17 artiklan mukaisesti.

Asetusehdotuksen 14 artiklan mukaan edellytettäisiin, että Ukraina laatii luettelon kustakin toimesta, menosta tai toimenpiteestä, joka liittyy puolustustarvikkeeseen tai muuhun puolustustarkoituksiin käytettävään tuotteeseen, jota varten se aikoo pyytää tukea. Ukraina neuvottelisi luettelosta komission kanssa varmistaakseen 13 artiklan noudattamisen. Ukrainan

ei tarvitsisi laatia luetteloa 13 artiklan 8 kohdan e alakohdan mukaiselle täytäntöönpanolle. Lisäksi, jos Ukraina ei määrittäisi täytäntöönpanomenetelmää 13 artiklan 8 kohdan mukaisesti tai jos komissio katsoisi, että vaihtoehtoinen täytäntöönpanomenetelmä olisi taloudellisempi, tehokkaampi tai tuloksellisempi, komissio voisi ehdottaa Ukrainalle täytäntöönpanomenetelmää.

Asetusehdotuksen 15 artiklassa säädettäisiin Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteettia käsittelevän asiantuntijaryhmän perustamisesta. Komission yksiköiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon edustajien lisäksi Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteettia käsittelevään asiantuntijaryhmään kuuluisi osallistuvien jäsenvaltioiden ja ETA:n EFTA-valtioiden edustajia. Tarvittaessa asiantuntijaryhmän kokouksiin kutsuttaisiin myös Ukraina. Asiantuntijaryhmä antaisi puolustustarvikkeisiin ja muihin puolustustarkoituksiin käytettäviin tuotteisiin sekä täytäntöönpanomenetelmään liittyvää neuvontaa, asiantuntija-apua ja tukea.

Asetusehdotuksen 16 artiklassa säädettäisiin, että Ukraina avaa erityisen tilin yksinomaan Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseen annettavan rahoituksellisen ja taloudellisen avun hallinnointia varten. Tältä tililtä maksettaisiin kaikki pyydetty Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseksi tehtyihin sopimuksiin liittyvät maksut ja komissiolle annettaisiin tilin valvontaoikeudet. Ukraina toimittaisi komissiolle kuukausittain raportin 10 työpäivän kuluessa kunkin kuukauden päättymisestä.

Asetusehdotuksen 17 artiklassa vahvistettaisiin Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteetin tukemiseksi annetun avun seuranta-vaatimukset. Komissio vastaisi annettavan avun täytäntöönpanon seurannasta, erityisesti tuotteiden toimittamisesta. Ukrainan 13 artiklan 8 kohdan a alakohdan mukaisesti tekemissä hankinnoissa, jotka komissio vahvistaisi, komissio käyttäisi kyseisessä säännöksessä säädettävää vahvistusmenettelyä. Vastaavasti saman säännöksen mukaisesti sellaisissa Ukrainan tekemissä hankinnoissa, jotka osallistuvat jäsenvaltiot vahvistaisivat, jäsenvaltion olisi seurattava hankinnan toteutumista ja toimittamista kyseisen säännöksen mukaisesti ja raportoitava asiasta komissiolle.

Asetusehdotuksen 18 artiklassa määritettäisiin ehdot, jotka koskevat olemassa olevan puolustustarvikkeita koskevan puitejärjestelyn tai sopimuksen muuttamista.

Asetusehdotuksen 19 artiklan nojalla jäsenvaltiot voisivat yksinomaan asetuksen soveltamiseksi pyytää alueelleen sijoittautunutta talouden toimijaa asettamaan tietyn puolustustarviketilauksen etusijalle.

Ukrainan tukilainan rahoitus ja täytäntöönpano (V luku)

Asetusehdotuksen 20 artiklassa säädettäisiin Ukrainan tukilainasopimuksesta. Artiklan 1 kohdan mukaan Ukrainan tukilainan yksityiskohtaiset rahoitusehdot vahvistettaisiin tukilainasopimuksessa. Artiklan 2 kohdassa säädettäisiin tarkemmista lainasopimuksen ehdoista. Sen mukaan tukilainasopimuksessa olisi edellytettävä varainhoitoasetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 223 artiklan 4 kohdassa säädettyjen seikkojen lisäksi, että (a) tukilaina on laina, johon liittyy rajoitettu vastuu ja joka erääntyy maksettavaksi j alakohdassa määritellyn takaisinmaksun käynnistävän tapahtuman seurauksena; (b) tukilainan vakuudeksi Ukraina antaa unionille vakuusoikeuden Venäjään kohdistuviin sotakorvausvaatimuksiinsa, minkä arvon on aina oltava yhtä suuri kuin tukilainan puitteissa maksettujen varojen arvo; (c) tukilainasopimukseen ja siihen sisältyviin varoihin sovelletaan Ukrainan tukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklassa tarkoitetussa Ukrainan tukivälinettä koskevassa puitesopimuksessa määrättyjä oikeuksia, vastuita ja velvoitteita; (d) asetusehdotuksen 8 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettu tuen määrä pannaan

täytäntöön Ukrainan tukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/792 III luvun mukaisesti, lukuun ottamatta lainan kestoja ja takaisinmaksua koskevia sääntöjä sekä tukea lainanottokustannuksiin, joihin sovellettaisiin tämän asetusehdotuksen sääntöjä; (e) Ukraina käyttää asetuksen (EU) 2024/792 nojalla perustetussa Ukraina-suunnitelmassa ehdotettuja hallinnointi- ja valvontajärjestelmiä, myös mainitun asetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua saatavuusajan jälkeen; (f) komissiolla on oikeus seurata koko hankesyklin ajan asetusehdotuksen IV luvussa tarkoitettuja toimia, menoja ja toimenpiteitä, joita Ukrainan viranomaiset toteuttavat; (g) Ukraina ilmoittaa välittömästi komissiolle, jos tukilainalla rahoitettua sopimusluonnosta ei panna täytäntöön; (h) Ukraina noudattaa 5 artiklan 1 kohdassa vahvistettua ennakkoehdotusta; (i) Ukraina ei peruuta mitään korruptiontorjuntatoimenpiteitä, joita on toteutettu muiden unionin tai IMF:n nykyisten tai aiempien tukivälineiden avulla.

Asetusehdotuksen 20 artiklan 2 kohdan j alakohdassa säädettäisiin tilanteista, joissa Ukraina olisi velvoitettu tukilainan pääoman takaisinmaksuun 30 päivän kuluessa. Sen mukaan takaisinmaksun käynnistäviä tapahtumia olisivat: (i) Ukraina on vastaanottanut Venäjältä rahavaroja sotakorvauksina, hyvityksinä tai muuna taloudellisena korvauksena – jolloin takaisinmaksu tällaisen korvauksen määrään asti; (ii) 90 päivän kuluttua siitä, kun Ukraina on vastaanottanut Venäjältä muita kuin rahavaroja sotakorvauksina, hyvityksinä tai muuna taloudellisena korvauksena, alueluovutuksia lukuun ottamatta – jolloin takaisinmaksu tällaisen korvauksen määrään asti riippumattoman arvonmäärityksen perusteella. Komissio voi Ukrainan pyynnöstä pidentää tätä määräaika, jos se on ehdottoman perusteltua; (iii) Ukraina rikkoo h alakohdtaa; tai (iv) on osoitettu, että Ukraina on sotakorvauslainan hallinnoinnissa sekaantunut petokseen, lahjontaan tai mihin tahansa muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan. Nämä tässä alakohdassa säädettävät ehdot olisi sisällytettävä lainasopimukseen.

Asetusehdotuksen 20 artiklan 2 kohdan k alakohdan mukaan Ukraina olisi velvoitettu tukilainan takaisinmaksuun seuraavasti: (i) edellä kuvatun j alakohdan i ja ii alakohdissa tarkoitetuissa tapauksissa Venäjältä saatujen sotakorvausten, hyvitysten tai muun taloudellisen korvauksen rahallisesta arvosta määrä, joka vastaa sitä osuutta, jonka jäljellä oleva Ukrainan tukilaina muodostaa seuraavien summasta: Ukrainan tukilainasta jäljellä oleva määrä, G7-maiden myöntämistä sotakorvauslainoista jäljellä oleva määrä ja ERA-lainojen puitteissa jäljellä olevien vastuiden määrä; (ii) edellä kuvatussa j alakohdan iii alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa tukilainasta jäljellä oleva määrä kokonaisuudessaan; tai (iii) edellä kuvatussa j alakohdan iv alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa petoksen, lahjonnan tai unionin taloudellisia etuja vahingoittavan muun laittoman toiminnan rahallista arvoa vastaava määrä. Nämä tässä alakohdassa säädettävät ehdot olisi sisällytettävä lainasopimukseen.

Asetusehdotuksen 20 artiklan 2 kohdan l alakohdan mukaan tukilainasopimuksessa olisi edellytettävä, että ne tukilainan määrät, joita edellä k alakohdassa tarkoitettu vastuu ei kata, pysyisivät voimassa tuleviin takaisinmaksun käynnistäviin tapahtumiin asti. Artiklan 2 kohdan m alakohdan mukaan, kun olisi kyse maksuista tai takaisinperinnästä, Ukraina ilmoittaisi, mitkä Ukrainan tukilainaa koskevat maksut se maksaa takaisin tai siltä peritään takaisin. Artiklan 2 kohdan n alakohdan mukaan lainasopimuksessa olisi edellytettävä, että kun on kyse maksuista tai takaisinperinnästä, Ukraina ilmoittaisi, mitkä tukilainaa koskevat maksut se maksaa takaisin tai siltä peritään takaisin. Artiklan 2 kohdan o alakohdan mukaan lainasopimuksessa olisi edellytettävä, että Ukraina varmistaa Ukrainan tukilainan nojalla tukea saaviin hankintoihin liittyvät, muita puolustustarkoituksiin käytettäviä tuotteita koskevien hankintamenettelyjen ja -sopimusten sisältävän asianmukaiset tukikelpoisuusedellytykset unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen suojaamiseksi. Lisäksi Ukrainan tukilainasopimuksen olisi sisällytettävä myös kaikki muut sen täytäntöönpanon edellyttämät vaatimukset, mukaan lukien ne, joita asetusehdotuksen 17 artiklan täytäntöönpano edellyttää.

Asetusehdotuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaan tukilainasopimuksen ehtojen noudattamatta jättäminen antaisi komissiolle syyn kokonaan tai osittain keskeyttää tai peruuttaa erän tai osierien vapauttamisen. Lisäksi Ukrainan tukilainasopimuksen takaisinmaksuehtojen noudattamatta jättäminen muodostaisi perusteen sille, että Ukrainan tukilainasta jäljellä oleva määrä erääntyy kokonaan tai osittain maksettavaksi. Artiklan 4 kohdan mukaan tukilainasopimus asetettaisiin pyynnöstä yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

Asetusehdotuksen 21 artiklassa säädettäisiin Ukrainan rahoituspyynnöistä. Artiklan 1 kohdan mukaan Ukraina olisi toimitettava komissiolle asianmukaisesti perusteltu rahoituspyyntö saadakseen rahoituksellista ja taloudellista apua. Ukraina voisi toimittaa tällaisen pyynnön komissiolle lähtökohtaisesti kuusi kertaa vuodessa. Jotta lainamuotoinen budjettituki voitaisiin panna täytäntöön asetuksen (EU) 2024/792 III luvun nojalla, rahoituspyyntö olisi esitettävä asetuksen (EU) 2024/792 III luvun mukaisesti. Artiklan 2 kohdan mukaan makrotaloudellisen rahoitusavun osalta rahoituspyyntöön olisi liitettävä raportti yhteisymmärryspöytäkirjan määräysten mukaisesti. Artiklan 3 kohdan mukaan Ukrainan puolustusteollisuuden kapasiteettia tukevan avun osalta (a) rahoituspyyntö voisi koskea useita tuotteita sisältäen kunkin tuotteen osalta 13 artiklan mukaisen sopimuksen ja 14 artiklan mukaisen luettelon; ja (b) jos rahoituspyynnössä pyydetään rahoitusta yli 20 prosenttia 8 artiklassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti saataville asetetusta määrästä, Ukraina olisi esitettävä yksityiskohtaiset perustelut, mukaan lukien vaikutus tuleviin rahoituspyyntöihin, joita kyseisen päätöksen nojalla esitettäisiin.

Asetusehdotuksen 22 artiklassa säädettäisiin lainanottokustannuksiin myönnettävästä tuesta. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 223 artiklan 4 kohdan e alakohdassa säädetään, ja edellyttäen, että resursseja on saatavilla, unioni voisi artiklan 1 kohdan mukaan vastata kustannuksista, jotka aiheutuvat lainanotosta Ukrainalle annettavaa lainaa varten ja joista Ukraina muutoin vastaisi. Näihin kustannuksiin sisältyisivät velanhoitokustannukset (lainanottoon ja lainanantoon liittyvät varainhankintakustannukset, likviditeetin tarjonnan ja hallinnan kustannukset ja hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset). Artiklan 2 kohdan mukaan Ukraina voisi pyytää 1 kohdassa tarkoitettua lainanottokustannuksiin myönnettävää tukea vuosittain. Komissio voisi myöntää lainanottokustannuksiin tukea määrän, joka ei ylitä talousarviomenettelyn yhteydessä käyttöön asetettujen määrärahojen enimmäismäärää.

Asetusehdotuksen 23 artiklassa säädettäisiin vaatimuksista, joiden perusteella komission olisi tehtävä päätös tukilainan maksuerän vapauttamisesta. Artiklan 1 kohdassa säädettäisiin vaatimuksista, joiden perusteella komissio tekee arvion ja päätöksen tuen vapauttamisesta. Artiklan 2–4 kohdissa säädettäisiin komission päätöksentekoa koskevasta menettelystä.

Asetusehdotuksen 24 artiklassa säädettäisiin tukilainan rahoittamisesta. Artiklan 1 kohdan mukaan komissiolle annettaisiin valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 224 artiklassa tarkoitettua hajautettua rahoitusstrategiaa noudattaen. Artiklan 2 kohdan mukaan tukilainaa koskevat lainanotto- ja lainanantotoimet olisi toteutettava euroina. Artiklan 3 kohdan mukaan poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, Ukrainalle Ukrainan tukilainan puitteissa annettua rahoitusapua ei tuettaisi ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä. Ukrainan tukilainaa varten ei muodostettaisi varauksia, eikä niille asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 214 artiklan 1 kohdasta poiketen vahvistettaisi rahoitusastetta.

Asetusehdotuksen 25 artiklassa säädettäisiin turvallisuusluokiteltuja tietoja ja arkaluonteisia tietoja koskevien sääntöjen soveltamisesta.

Loppusäännökset (VI luku)

Asetusehdotuksen 26 artiklassa siirrettäisiin komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tietyin edellytyksin.

Asetusehdotuksen 27 artiklassa säädettäisiin sovellettavasta komiteamenettelystä.

Asetusehdotuksen 28 artiklassa säädettäisiin Ukrainan tukilainaa koskevasta vuoropuhelusta, jonka tarkoituksena olisi tehostaa unionin toimielinten ja erityisesti Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välistä kommunikaatiota.

Asetusehdotuksen 29 artiklassa säädettäisiin tietojen antamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Asetusehdotuksen 30 artiklassa säädettäisiin asetuksen voimaantulosta.

2. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/792 muuttamisesta

Jotta Ukrainalle voidaan myöntää budjettitukea ja lieventää siihen kohdistuvia ulkoisia rahoitusrajoitteita, edellä kuvatussa Ukrainan tukilainaa koskevassa ehdotuksessa esitetään useita vaihtoehtoja, joiden kautta varoja voidaan kanavoida Ukrainalle. Tukea on mahdollista antaa makrotaloudellisena rahoitusapuna ja Ukrainan tukivälineen, erityisesti sen I pilarin ja Ukraina-suunnitelman mukaisesti. Muutosasetusehdotuksella vahvistettaisiin Ukrainan tukivälineen perustamisesta annettuun asetukseen tarvittavat muutokset, jotta tuki voidaan kanavoida Ukrainan tukivälineen pilarin I kautta. Ukraina-suunnitelma päivitetäisiin näiden lisämäärien huomioon ottamiseksi, myös toimenpiteillä oikeusvaltioperiaatteen ja korruption torjunnan vahvistamiseksi.

Asetusehdotuksen artiklakohtainen sisältö

Muutosasetusehdotuksen 1 artiklan 1 kohdan mukaan Ukrainan tukivälineasetuksen 6 artiklan 4 kohtaa muutettaisiin niin, että Ukrainan tukilaina-asetukseen perustuvat määrät pantaisiin täytäntöön Ukrainan tukivälineen III luvun (I pilari eli Ukraina-suunnitelma) mukaisena lainamuotoisena lisärahoitustukena ja ne tulisivat nykyisessä tukivälineasetuksessa jo mainittujen lainojen ja tuen yhteismäärän lisäksi.

Muutosasetusehdotuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan Ukrainan tukivälineasetuksen 22 artiklan 2 kohtaan lisättäisiin alakohta, jossa säädettäisiin, että neuvoston hyväksytyä Ukraina-suunnitelman muuttamista koskevan neuvoston täytäntöönpanopäätöksen uuden tukilaina-asetuksen lisärahoituksen määrien osalta, komissio tekisi muutoksen tai lisäyksen Ukrainan kanssa tehtyyn lainasopimukseen, jonka tarkoituksena on varmistaa määrien täytäntöönpano Ukrainan tukivälineen III luvun (I Pilari, Ukraina-suunnitelma) mukaisesti lukuun ottamatta lainan kestoja sekä takaisinmaksua koskevia sääntöjä sekä tukea lainanotokustannuksille, joihin sovellettaisiin Ukrainan tukilaina-asetuksen sääntöjä.

Muutosasetusehdotuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan Ukrainan tukivälineasetuksen 23 artiklan 1 kohtaa muutettaisiin siten, että Ukrainan tukivälineestä voitaisiin kattaa lainanottoon ja -antoon liittyvät varainhankintakustannukset, likviditeetin hallintakustannukset ja hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset (lainanotokustannuksiin myönnettävä tuki), lukuun ottamatta kustannuksia, jotka liittyvät lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun ja

Ukrainan tukilaina-asetukseen perustuvat määrät. Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki katetaan 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana (Ukrainan tukivälinettä koskevan) V luvun nojalla.

Muutosasetusehdotuksen 2 artiklassa säädettäisiin muutosasetuksen voimaantulosta.

3. Ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehymisen vahvistamisesta annetun (EU, Euratom) 2020/2093 asetuksen muuttamisesta

Komissio ehdottaa rahoituskehysasetuksen muuttamista ja unionin talousarviotakuun laajentamista, jotta se kattaisi myös uuden Ukrainalle annettavan 90 miljardin euron rahoitustuen. Unioni hankkisi tarvittavat varat lainaamalla ne pääomamarkkinoilta. Ukrainalle myönnettävä lainamuotoinen rahoitustuki taattaisiin EU:n omien varojen enimmäismäärän ja vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehymisen välisestä liikkumavarasta. Lisäksi komissio ehdottaa uuden rahoituskehymisen ulkopuolisen temaattisen erityisvälineen (*Ukrainan tukilainaväline*) luomista, jolla katettaisiin lainanotosta syntyvät rahoituskustannukset. Erityisvälineen käyttöönotosta päätettäisiin EU:n vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa. Lainanotosta syntyvien rahoituskustannusten kattamiseksi voitaisiin käyttää myös muita jo olemassa olevia erityisvälineitä. Rahoituskustannukset olisivat komission arvion mukaan noin miljardi euroa vuonna 2027.

Ehdotuksen johdantokappaleessa 6 todetaan, että jotta Ukrainalle voidaan tarjota tukea erittäin edullisin ehdoin, olisi aiheellista perustaa uusi temaattinen erityisrahoitusväline, joka mahdollistaisi velanhoidokustannusten rahoittamisen. Velanhoidokustannukset koostuvat varainhankintakustannuksista sekä likviditeetin tarjonta- ja hallintakustannuksista ja koskevat Ukrainalle myönnettävää, tiiviimmän yhteistyön puitteissa toteutettavaa lainaa varten pääomamarkkinoilta lainattuja varoja. Koska Ukrainalle myönnettävään lainaan liittyvien velanhoidokustannusten laskutus käynnistyy todennäköisesti vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehymisen viimeisenä vuonna, on aiheellista ottaa huomioon muissa erityisrahoitusvälineissä käytettävissä olevat määrärahat, sovellettavat alakohtaiset säännöt, mahdolliset oikeudelliset tai muut velvoitteet, mukaan lukien neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 a artiklan mukaiset velvoitteet, sekä painopisteet, harkittu budjetointi ja moitteeton varainhoito, kun Ukrainan tukilainavälineestä otetaan käyttöön varoja talousarviomenettelyn yhteydessä.

Asetusehdotuksen artiklakohtainen sisältö

Muutosasetusehdotuksessa komissio esittää, että rahoituskehysasetuksen 2 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta korvattaisiin seuraavasti: ”Silloin kun on tarpeen käyttää 8, 9, 10, 10 a, 10 b, 10 c ja 12 artiklassa säädettyjen erityisrahoitusvälineiden varoja, maksusitoumusmäärärahat ja niitä vastaavat maksumäärärahat otetaan talousarvioon siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehymisen asianomaiset enimmäismäärät.” Käytännössä artiklaan lisättäisiin siis uutena viittaus 10 c artiklaan, joka olisi uusi artikla Ukrainan lainatukivälineelle.

Komissio esittää myös seuraavan uuden alakohdan lisäämistä rahoituskehysasetuksen 2 artiklan 2 kohtaan: ”Silloin kun on tarpeen ottaa käyttöön takaus Ukrainalle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) XXX/XXX nojalla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 223 artiklan 1 kohdan mukaisesti lainan muodossa myönnetylle ja

tiiviimmän yhteistyön puitteissa toteutettavalle rahoitusavulle, tarvittava määrä otetaan käyttöön siten, että ylitetään monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät.”

Lisäksi komissio esittää Ukrainan tukilainavälinettä koskevan 10 c artiklan lisäystä rahoituskehysasetukseen: ”Ukrainan tukilainavälinettä voidaan käyttää yksinomaan Ukrainalle myönnettävän ja tiiviimmän yhteistyön puitteissa toteutettavan lainan velanhoitokustannusten rahoittamiseen. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa Ukrainan tukilainavälineen käyttöön SEUT 314 artiklassa määrätyn talousarviomenettelyn puitteissa.”

Monivuotista rahoituskehystä koskevan neuvoston asetuksen muuttaminen vaatii neuvostossa yksimielisyyden.

4 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ukrainan tukilainan perustamista koskevan säädösehdotuksen (COM(2026) 20 final) ja Ukrainan tukivälineen perustamista koskevan muutosasetusehdotuksen (COM(2026) 22 final) oikeusperustana on SEUT 212 artikla. SEUT 212 artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen 1 kohdan täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä. SEUT 212 artikla on komission ehdotuksen mukaisesti asianmukainen oikeusperusta rahoitusapuohjelmille, joita unioni myöntää sellaisille kolmansille maille, jotka eivät ole kehitysmaita.

Monivuotista rahoituskehystä (MFF) 2021–2027 koskevan neuvoston asetuksen muutosehdotuksen (COM(2025) 3500 final) oikeusperustana on SEUT 312 artikla. Ehdotus hyväksytään neuvostossa yksimielisesti.

Valtioneuvoston arvion mukaan oikeusperusta on asianmukaisesti valittu.

Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti EU voi toteuttaa toimia muilla kuin sen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvilla aloilla vain, jos se pystyy toimimaan tehokkaammin kuin jäsenvaltiot omilla kansallisilla tai paikallisilla tasoillaan. Komission ehdotuksen mukaan esitetyt ehdotukset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia, koska jäsenvaltiot eivät voi yksin vastata riittävän laajasti tarpeeseen antaa Ukrainalle tukea, vaan tämä voidaan tuen tarpeen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla.

Suhteellisuusperiaate

Komission mukaan ehdotukset ovat oikeassa suhteessa havaittujen puutteiden laajuuteen ja vakavuuteen, mukaan lukien tarpeeseen antaa budjettitukea Ukrainalle sekä tarpeeseen tehdä kiireellisiä ja merkittäviä julkisia investointeja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan tukemiseksi ja sen integroimiseksi Euroopan puolustuksen teolliseen ja teknologiseen perustaan. Ehdotuksissa otetaan huomioon rajat, jotka on asetettu unionin toiminnalle perussopimusten puitteissa.

Valtioneuvoston arvion mukaan unionin toiminta on välttämätöntä, sillä ehdotuksen edellä kuvattuja tavoitteita on mahdotonta saavuttaa jäsenvaltioiden tasolla. Ehdotetut toimenpiteet ovat myös oikeassa suhteessa tilanteen äärimmäiseen vakavuuteen. Näin ollen valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen.

5 Ehdotuksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Ukrainan tukilaina olisi enintään 90 miljardin euron suuruinen laina (*limited recourse loan*), joka maksettaisiin takaisin Venäjän sotakorvauksilla. Laina perustuisi unionin lainanottoon pääomamarkkinoilta käyttäen unionin monivuotisen rahoituskehyksen ja omien varojen katon välistä liikkumavaraa vakuutena. Lisäksi velanhoitokustannukset (rahoituskustannukset sekä likviditeetin tarjonnan ja hallinnan kustannukset) ja niihin liittyvät hallinnolliset kustannukset rahoitettaisiin EU:n talousarviosta.

Mikäli unionin talousarvion liikkumavaraa käytettäisiin takauksena, Suomen takausvastuu syntyisi EU:n talousarvion rahoittamisvastuun kautta omien varojen järjestelmän mukaan. EU:n omien varojen järjestelmä perustuu suhteellisuusjärjestelmään, jossa kunkin jäsenvaltion rahoitusvastuu on määräsuhtainen ja yksilöllinen eikä yhteisvastuullinen. Maksuosuudet määritetään määräsuhteessa omien varojen päätöksessä itsessään vahvistettuihin maksuosuustasoihin (erityisesti niin kutsutut BKTL-osuudet). Rahoittamisvastuu perustuu jäsenvaltion talouden kokoon. Suomen laskennallinen enimmäisvastuu 90 miljardin euron kokonaissummasta olisi noin 1,4 miljardia euroa (Suomen 2026 BKTL-osuuden 1,54 % perusteella). Suomen arvioidussa enimmäisvastuun määrässä on otettu huomioon myös se, etteivät kaikki EU-jäsenvaltiot osallistu Ukrainan tukilainaan. Tämä osuus voisi tilapäisesti ylittyä, mutta osuudet tasattaisiin myöhemmässä vaiheessa. Jäsenvaltioiden komission käyttöön asetettavien käteisvarojen suurin vuotuinen kokonaismäärä on kaikissa olosuhteissa rajoitettu jäsenvaltion BKTL-osuuteen omien varojen enimmäismäärästä. Jos jokin jäsenvaltio laiminlöisi maksujaan unionille, komission olisi välittömästi ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin maksujen perimiseksi ja huolehdittava siitä, että muiden mahdollisesti lisämaksuosuuksia suorittaneiden jäsenvaltioiden maksuosuudet palautuisivat oikealle tasolle. Neuvoston asetuksessa N:o 609/2014 säädetään omien varojen ja käteisvarojen käyttöön asettamisen menettelyistä ja menettelyistä. Asetuksessa N:o 609/2014 on muun muassa viivästyskorkoa ja kassanhallintaa koskevia säädöksiä. Nykyinen sanktiomekanismi maksujen laiminlyöntien varalle on varsin tiukka, mikä on todennäköisesti edesauttanut siihen, että jäsenvaltiot ovat tähän mennessä hoitaneet unionin budjetin rahoittamiseen liittyvät velvoitteensa unionille aina ajallaan.

Suomen vastuu EU:n omien varojen enimmäismäärän ja monivuotisen rahoituskehyksen välisestä liikkumavarasta katetuista ehdollisista vastuista on tällä hetkellä karkeasti arvioiden noin 9,4 miljardia euroa. Ehdolliset vastuut koostuvat muun muassa EU:n jäsenvaltioille myönnettyistä maksutaselainoista, Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin (ERVM) lainoista, Euratom-lainoista, SURE-välineestä myönnettyistä lainoista, elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettyistä lainoista, Ukrainalle myönnettyistä lainoista sekä puolustusteollisuutta vahvistavan välineen (SAFE) myönnettävistä lainoista.

Ukrainan tukilainan velanhoitokustannukset rahoitettaisiin uudella erityisvälineellä, Ukrainan lainavälineellä (*Ukraine Support Loan Instrument*), joka ylittäisi nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen menojen enimmäismäärät ja jota voitaisiin käyttää ainoastaan tähän tarkoitukseen. Ukrainan lainavälineen käytöstä päätettäisiin EU:n talousarviomenettelyn puitteissa. Velanhoitokustannusten kattamiseksi voitaisiin päättää käyttää myös muita jo olemassa olevia erityisvälineitä.

Koska Ukrainan tukilaina rahoitettaisiin tiiviimmän yhteistyön periaatteella SEUT 332 artiklan mukaisesti, vain tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot vastaisivat tukilainasta

aiheutuvista menoista, toimielimille aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia lukuun ottamatta. Niillä jäsenvaltioilla, jotka eivät osallistu Ukrainan taloudelliseen tukeen olisi oikeus mukautukseen, jonka laskentamenetelmä on määritelty asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 (ns. MAR-asetus) 11 artiklassa (osallistumatta jättämiseen liittyvä mukautus). Tukilainasta aiheutuvat menot (pitkälti korkokustannukset) katettaisiin siis ensin tavalliseen tapaan EU:n talousarviosta kaikkien EU-jäsenvaltioiden toimesta. Asianomaista varainhoitovuotta seuraavan vuoden kuluessa komissio laskisi osallistumatta jättämiseen liittyvän mukautuksen ja toimittaisi jäsenvaltioille tiedon mukautuksen määrästä, jotta nämä voivat hyvittää kyseisellä määrällä omien varojen tiliään. Komission ehdotuksen mukaan Ukrainan tukilainan velanhoitokustannukset olisivat noin miljardi euroa vuonna 2027. Jäsenvaltioiden osuus velanhoitokustannuksista määräytyisi BKTL-osuuksien mukaisesti. Suomen arvioitu osuus vuonna 2027 maksuun tulevista velanhoitokustannuksista olisi noin 15 miljoonaa euroa. Arvio perustuu komission syksyn 2025 ennusteen mukaiseen Suomen BKTL-osuuteen vuonna 2027, kun mukaan on otettu myös niiden jäsenvaltioiden BKTL-osuudet, jotka eivät osallistu Ukrainan tukilainaan. Arvioidussa summassa on otettu huomioon myös se, etteivät kaikki EU-jäsenvaltiot osallistu velanhoitokustannusten kattamiseen. Komissio ei ole antanut arviota seuraavan monivuotisen rahoituskehyskauden (2028–2034) aikana maksuun tulevista velanhoitokustannuksista.

6 Ehdotuksen suhde perustuslakiin sekä perus- ja ihmisoikeuksiin

Ehdotuksen perustuslainmukaisuuden arvioinnissa keskeistä on kansallisen budjettisuvereniteetin turvaaminen. Perustuslakivaliokunta on useaan otteeseen katsonut, että Suomen taloudellisia vastuita tulee tarkastella kokonaisuutena niistä aiheutuvan eduskunnan budjettivallan rajoituksen selvittämiseksi (PeVL 55/2017 vp, PeVL 3/2012 vp, PeVL 25/2011 vp). Valiokunta on painottanut tarvetta suojella eduskunnan budjettivaltaa (PeVL 28/2013 vp). Suuren valiokunnan ja perustuslakivaliokunnan mukaan (SuVL 2/2020 vp, PeVL 11/2020 vp.) Suomen taloudellisten vastuiden enimmäismäärä tulee olla tarkkarajaisesti rajattu ja vastuissa tulee huomioida lisäksi myös korot ja muut kulut. Vastuiden realisoitumisen todennäköisyyksiä tulee myös kyetä arvioimaan. Lisäksi perustuslakivaliokunta (PeVL 11/2020 vp) edellytti, että jatkossa käsiteltäessä tällaisia EU-jäsenyyteen liittyviä ehdotuksia valtioneuvoston selvityksissä arvioidaan taloudellisia vastuita ja riskejä kumulatiivisesti, huomioiden myös jo päätetyt ja lähiaikoina ennakoitavat, päätettäväksi tulevat asiat.

Ehdotuksen taloudellisia vaikutuksia on kuvattu edellä kohdassa 5. Valtiovarainministeriö on julkaissut edellisen kerran joulukuussa 2025 kokonaiskatsauksen valtion taloudellisiin vastuisiin ja riskeihin (2025:59). Ehdotuksesta käy ilmi Suomelle siitä aiheutuvien taloudellisten vastuiden enimmäismäärä. Ehdotuksessa on myös huomioitu korot ja muut kulut. Valtioneuvoston arvion mukaan esitys ei muodostu ongelmalliseksi eduskunnan budjettivallan kannalta.

7 Ahvenanmaan toimivalta

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 4 kohdan ja 59 a §:n perusteella valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

8 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi ehdotuksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön Ukrainalle annettavan lainan perustamiseksi kirjallisessa menettelyssä 12.1.2026. Euroopan parlamentti hyväksyi luvan antamisen tiiviimpään yhteistyöhön

21.1.2026. Neuvosto hyväksyi päätöksen luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön 28.1.2026.

Komissio antoi 14.1.2026 lainsäädäntöehdotukset Ukrainan tukilainan perustamisesta vuosille 2026 ja 2027.

9 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Valtioneuvoston kirjelmä on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

Euroopan komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön Ukrainalle annettavan lainan perustamiseksi on annettu valtioneuvoston E-selvitys (E 108/2025 vp) eduskunnalle 9.1.2026. Tästä ehdotuksesta annetaan erillinen E-kirjeen kanssa samansisältöinen U-kirjelmä eduskunnalle.

Ehdotus sekä siihen liittyvä luonnos valtioneuvoston kirjelmäksi ovat olleet EU-asioiden komitean jaoston 1 (Talouspolitiikan koordinointi ja kansainväliset rahoituskysymykset) kirjallisessa menettelyssä 20.–21.1.2026. Valtioneuvoston kannat linjattiin EU-ministerivaliokunnassa 22.1.2026.

10 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvoston 18.12.2025 antamassa selvityksessä valmistautumisesta Eurooppa-neuvostoon: Ukrainan rahoitustuki, nk. sotakorvauslaina (E 106/2025 vp) on muodostettu seuraavat kannat:

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi sitoutuu voimakkaasti tukemaan Ukrainaa ja sen jälleenrakentamista ja on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille Ukrainan tukemiseksi. (E 31/2024 vp)

Suomi pitää perusteltuna vaihtoehtona käyttää Venäjän keskuspankin pysäytettyjä varoja Ukrainan tukemiseksi. Ensisijaisena vaihtoehtona Suomi kannattaa ja edistää malleja, joissa varojen käyttö sidotaan Venäjän korvausvelvoitteen täyttämiseen. (UTPJ 23/2025 vp.)

Suomi edellyttää, että Venäjän vastuu kansainvälisen oikeuden loukkauksista ja korvausvelvollisuus niistä aiheutuvista vahingoista toteutuu. (VNS 3/2024 vp)

Suomi korostaa, että EU:n toimet tulee valmistella siten, että ne ovat kansainvälisen oikeuden ja EU-oikeuden mukaisia. (UTPJ 23/2025 vp)

Suomi pitää tärkeänä varautua myös Venäjän mahdollisiin vastatoimiin. Suomi pitää tärkeänä, että unioni vastaa niihin yhtenäisesti myös siinä tapauksessa, että Venäjä kohdistaa niitä yksittäisiin jäsenmaihin, arvopaperikeskuksiin tai rahoituslaitoksiin. (UTP 12/2024 vp)

Suomi pitää sotakorvauslainaa selkeästi parhaana ja oikeudenmukaisimpana vaihtoehtona. Se myös mahdollistaisi etenemisen neuvostossa nopeasti määräenemmistöpäätöksellä. (E 106/2025 vp)

Suomi pitää erittäin tärkeänä, että neuvosto teki 12.12.2025 selkeän määräenemmistöpäätöksen, jolla mahdollistettiin Venäjän pysäytettyjen varojen pitäminen pysäytettyinä. (E 106/2025 vp)

Suomi on avoin Venäjän keskuspankin pysäytettyjen varojen hyödyntämiseen liittyville erilaisille takausjärjestelyille. Osana neuvotteluita Suomi pitää tarkoituksenmukaisena, että myös kolmannet maat voisivat joustavasti osallistua järjestelyyn. (E 106/2025 vp)

Suomi voisi myös hyväksyä takauksen kattamisen EU:n omien varojen enimmäismäärän ja nykyisen monivuotisen rahoituskehysten välisestä liikkumavarasta, mutta tunnistaa siihen liittyvän yksimielisen päätöksenteon haasteellisuuden. (E 106/2025 vp)

Suomi pitää välttämättömänä Ukrainan välittömien tarpeisiin vastaamista viivytyksettä. (E 106/2025 vp)

Suomi pitää tärkeänä, että EU jatkaa keskusteluita ja yhteistyötä aiheesta kumppanimaiden kanssa ja erityisesti G7-ryhmässä. (UTP 12/2024 vp)

Näitä kantoja täydennetään seuraavasti:

Valtioneuvosto voi hyväksyä Ukrainan tukilainan, joka perustuu unionin lainanottoon pääomamarkkinoilta käyttäen unionin monivuotisen rahoituskehysten ja omien varojen katon välistä liikkumavaraa vakuutena.

Valtioneuvosto voi hyväksyä uuden erityisvälineen, Ukrainan tukilainavälineen perustamisen ja monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 koskevan päivityksen Ukrainan tukilainan velanhoitokustannusten rahoittamiseksi. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että velanhoitokustannusten kattamiseksi pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään uudelleenkohdennuksia ja nykyisiä olemassa olevia erityisvälineitä EU:n vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Valtioneuvosto katsoo, että Ukrainan tukilainan yhteydessä Ukrainan puolustustuotehankinnoissa tulee pyrkiä kasvattamaan Ukrainan puolustuskyvykkyyksiä mahdollisimman joustavasti ja tehokkaasti ja ennen kaikkea painottaa välittömiä sotilaallisia tarpeita.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdollisuuden tulisi rajoittua vain kaikkein välttämättöimpiin kohtiin kuten aikaisemmissa tukiohjelmissä, ottaen huomioon Ukrainan tilanteen ja hallinnollisen kapasiteettiin toteuttaa ehtoja.

Valtioneuvosto katsoo, että tuen ja sen jakautumisen tulisi perustua luotettaviin arvioihin rahoitustarpeista.

Valtioneuvosto voi hyväksyä Ukrainan tukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/792 muuttamisen.